

Název:	NESPALUJTE VŠE, CO HOŘÍ
Téma:	Odpady, domácí topeniště
Cílová skupina:	Veřejnost, obce
Místo realizace:	ČR
Doba realizace:	2007
Webová stránka:	Samostatná stránka nevznikla
Řešitel:	Rosa, kolektiv poradců a poradkyň
Partneři:	–
Zdroje financování:	MPO (a vlastní zdroje)

Každoročně se v období zimy setkáváme s četnými dotazy klientů ohledně znečišťování ovzduší, de facto sousedskému obtěžování, spalování odpadu v domácích topeništích. Před zdražením plynu to byli zejména klienti z vesnic, dnes přibývá respondentů i z měst.

← ← ← ← ← ← ← ←
 Individuální dotazy klientů v dané kauze měly rostoucí trend.

ANALÝZA →

Dotazy směřují na možnosti řešení problémů a sankcí vůči fyzickým osobám. Sesbírali jsme proto informace o možnostech sankcí, náprav a řešení problému. Jelikož však naše předpisy neumožňují pokutovat pálení všemožného odpadu v domácích topeništích rodinných domů, nezbyvá, než pouze nabádat provozovatele malého zdroje znečištění, aby dodržoval přípustnou tmavost kouře a přípustnou míru zápachu a neobtěžoval tak své okolí. Kontrolovat, čím sousedé topí, je však (i pro nedotknutelnost soukromého vlastnictví – vstup do objektu) nevymahatelné. (Podle zákona o ovzduší č. 86/2002 Sb. jsou fyzické osoby povinny jako palivo pro ohniště, grily a krby používat pouze dřevěné uhlí, čisté dřevo, suché rostlinné materiály, nebo plynné palivo předepsané výrobcem. Též obec může podmínky spalování zpřísnit vlastní vyhláškou – zákazy pálení trávy, listí apod.).

← ← ← ← ← ← ← ←
 Legislativní rámec problému nepodporoval prevenci.

Řešení formou sankcí nemělo oporu v legislativě, před systémovou změnou upřednostnila poradna práci s klíčovými subjekty s cílem naplnit princip prevence.

PREVENTIVNÍ OCHRANA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ →

Změna chování proto musí přijít přímo od poškozovatele ovzduší. Iniciovat změnu mohou pomoci i dostupné informace o nevhodném chování či lépe o vhodnějším nakládání s odpady a o vhodných náhradách otopů, vlivu zplodin na životní prostředí i zdraví okolních obyvatel.

Výstižný název produktu stojí za úspěchem kampaně.

INFORMACE →

Naše poradna proto nabídla prostřednictvím letáku *Nespalujte odpad doma* ekologičtější varianty využití odpadů, než je spalování. Prostřednictvím výzvy *Nespalujte vše, co hoří* apelovala na veřejnost k omezení nešetrného chování a nabídla tipy a možnosti šetrnějšího chování. Leták zpracovávali ekoporadci poradny Rosa již v roce 2005. V té době jsme získali finanční prostředky na vydání letáku, se kterým jsme vyčkávali, až bude opět aktuální (zima). V lednu 2006 jsme ho vydali. O jeho vydání jsme publikovali tiskovou zprávu, nabídli ho kromě veřejnosti i ekoporadnám a dalším subjektům k šíření.

Poradenský produkt je vytvořen jak pro potřeby klienta, tak pro poradce.

PROFESIONALITA →

Leták obsahoval informaci, proč není vhodné odpad spalovat v domácích topeništích i řešení, jak s ním šetrněji naložit. Konkretizoval druhy odpadů, které doma nespalovat a zplodiny z nich unikající. Upozornil, že toxické látky unikající do ovzduší mají vliv též na zdraví okolních obyvatel a jsou obtěžujícím činitelem a rušícím médiem pro dobré sousedské vztahy. Nabízel udržitelnější varianty pro přírodu i zdraví člověka.

Poradna je proaktivní (ve vazbě na znalost místa a problému) v neoptimálnějších čase a prostoru.

UDRŽITELNÝ ROZVOJ →

Klientům nabízíme tipy na odpovědné chování jako možné řešení problému.

Sankce

Při porušení těchto pravidel riskujete správní řízení a pokutu až 30 000 Kč.

Pokud vás samotná někdo obtěžuje spalováním svých odpadků a nehodlá přestat ani na vaši žádost, obraťte se na váš obecní nebo městský úřad (odbor ochrany životního prostředí), popřípadě na městskou policii.

Jak se tedy odpadu zbavit bezpečně?

Snažte se množství odpadů co nejvíce omezit. Začněte už při nákupu. Ty odpady, které přece jen vzniknou, roztríte a odnesete na patřičné místo (kontejner na tříděný odpad, kompost, sběrna druhotných surovin, u elektroniky a některých druhů nebezpečného odpadu samotná prodejna se zpětným odběrem použitého zboží nebo sběrný dvůr).

Spálením v kamnech se odpadů nezavíte. Jen je z podoby, která lze snadno uklídit, vypustíte do ovzduší, odkud už se nedá „uklídit“ a škodí v širokém okolí.

Zdroje informací:
 bezjedn.arnika.org
 www.recyklace.cz

V dubnu 2006 vydala Rosa - společnost pro ekologické informace a aktivity, o.p.s. s podporou Jihočeského kraje a Evropského sociálního fondu v rámci sítě KRASEC.

ROSA
 společnost pro ekologické informace a aktivity, o.p.s.

Senovážné nám. 9
 370 01 České Budějovice
 tel. 387 432 030
 e-mail: info@rosa.ecn.cz
 www.rosa.ecn.cz

Vytlačeno na recyklovaném papíře.

Proč nepálit odpady doma

Domácí kotle a kamna nemají drahá zařízení na čištění spalin. Množství jedů vypuštěných do ovzduší tak závisí na tom co spalujeme. V tomto letáčku se dozvíte, co je lepší doma nepálit, abyste neškodili sobě ani svému okolí.

→ → → → → → → →

Při tvorbě tiskoviny je dobré předem myslet na širší cílovou skupinu než jsou prvotní klienti.

Dlouhodobá kontinuita produktu vyžaduje prostor pro aktualizaci a spolupráci s distributory informací.

→ → → → → → → →
 Sdílení a přenos příkladů dobré praxe mezi poradnami.

→ → → → → → → →
 Nabízí se systémová změna.

Po dočerpání výtisků jsme rozesílali elektronické verze letáku zvláště obcím, které samy projevíly zájem udělat osvětu mezi svými obyvateli. Dotazy na dané téma se každoročně opakují, a proto aktivita rozesílání elektronické verze letáku dodnes pokračuje.

← **SEPĚTÍ S REGIONEM**

Následně jsme zaregistrovali, že o několik měsíců později obsahově téměř totožný leták vydalo Hnutí Duha Olomouc (*Nespalujte odpad doma*) a leták *Nespalujte doma odpady* s odbornou terminologií toxických látek vydala i Arnika. Předpokládáme tedy, že téma spalování odpadů v zimním období je tíživým a dlouhodobým problémem obcí i jednotlivců a k jeho řešení je osvěta stále potřebná. Věříme též, že Moravskoslezským krajem (2010) předložený návrh novely zákona o ochraně ovzduší o nutnosti pravidelných kontrol domácích kotlů, najde ve Sněmovně odezvu.